

ئەو ژانەى لەھەر پۆستىيىكا بن فېمىنىستانە بىر نەكەنەوہ ورازى بن بەوہى لەلايەن پىاوانەوہ

ئاراستە بکرىن ناتوانن گۆرانكارى دروست بکەن .**

كۆرال توفىق

" ھەرگىز نەخۆم نە قەلەمەكەم ئىحتوا نەكراوین ، گەر رۆژىك لەرۆژان قەناعەتم كرد بىمە حزىبىش – ئىتر ھەر حزىبىك بىت – ئەو كاتەش ھىچ كەس ناتوانىت قەلەمى من ئىحتوا بكات كە نەتوانم بە ئارەزوى خۆم بنوسم چونكە سروشتى من واىە "

ئەمە قسەى مەھاباد قەرەداغى نوسەر و شاعىرە كە ماوہىەكى زۆر روبەرولى رەخنەى توند بووہ لەلايەن ھەندى نوسەرەوہ پاش وەرگرتنى پۆستىك لە حكومەتى ھەرىمى كوردستان (ئىدارەى ھەولېر) سالى رابردوو .

مەھاباد قەرەداغى كە لە سالى 1992 لە ولاتى سوید دەژيا لە 8 مارسى سالى 2005 پۆستى راویژكارى سەرۆكى حكومەت بۆ كاروبارى يەكسانى پېيەخشا و دەزگایەكى دامەزراند بەناوى دەزگای يەكسانى ، سەبارەت بە وەرگرتنى ئەو پۆستە مەھاباد ئامازەى پېدا كە كە لەسەر داواى سەرۆكى حكومەت گەراوہتەوہ بۆ كوردستان وئەو پۆستەى قبول كردوہ ولەم بارەىەوہ دەلېت

" ئەوہ بواری خەباتى من بووچ لە سوید وچ لە كوردستان "

ھەرەوہا مەھاباد رونى كردوہ كە بەخشىنى ئەو پۆستە بەو لەبرواى ئەو حزبەوہ سەرچاوەى گرتوہ بە تواناكانى ئەو .

ھەرچەندە سروشتى حزب لە كوردستاندا واىە كە ھەرگىز پۆست نابەخشىتە كەسانى بىلايەن ووسەرپەخۆ تەنھا لەبەر ئەوہى كەسانى پسپۆر ولىھاتوون ، بەلام مەھاباد پېي واىە كە ئەو رەنگە خالى وەرچەرخان بىت لەو مەسەلەىەدا .

پاش دەستبەكاربوونى مەھاباد قەرەداغى سىياسەتى يەكسانى دارشت بە راویژ لەگەل سەرۆكى حكومەت و بلاوى كردوہ كە برىتية لە پېشەكەىەك دەربارەى ئەو سىياسەتە وچونىتې گەلالە كردنى ومىكانزەمەكانى كارکردن بۆ يەكسانى وھەولدان بۆ پراكتيزە كردنى .

" من يەكسانى ژەندەرىم لا مەبەستە واتە ئافرەت وپىاو دەرفەتى يەكسانىان ھەبىت لە ھەموو بوارەكانى ژياندا " مەھاباد ووتى .

ھەندىك پىيان واىە ئەو وىنايەى مەھاباد قەرەداغى كردوہىتى بۆ مافەكانى ژنان وىنايەكى پىاوانەىە ، وقبول كردنى ئەو پۆستە قبولكردنى تىروانىنى پىاوانەىە بۆ يەكسانى .

بەلام مەھاباد پېي واىە كە بۆچونى جىاواز دەتوانىت رەخنە لە سىياسەتى يەكسانى بگرىت و دەلېت " من باوہرم بە دىموكراتىيەت ھەىە بۆىە مرؤف ئازادە لە رەخنە گرتن لە ھەرىرەبۆچونىك بە مەرجىك ھىرش بردنە سەر كەسايەتى كەسىك نەبىت " .

ھەندىكى ترىش واى دەبىنن كە ئەو سىياسەتەى مەھاباد داىرشتوہ بۆ يەكسانى لەلايەن فېمىنىستەكانى كوردستانەوہ بە شىوازى جىاواز خراوہتە روو و كارنامە و بەرنامە رىژى بۆ كراوہ بەلام تەنھا ئەوہ ماوہ بچىتە بواری پراكتيزە كردنەوہ لەلايەن دەسەلاتەوہ .

مەھاباد پېي واىە لەدونيادا مەسەلەى ژنان قۆرخ نەكراوہ بۆ ھىچ كەسىك ، لەمبارەىشەوہ وتى " ئەمە مەسەلەىەكە لە پانتايى كوردستاندا ھەر ھىزىكى پېشكەوتووخواز دەتوانىت ئىشى لەسەر بكات " .

زۆرىك لهو كهسانه‌ى له‌سەر مه‌باباد قه‌رده‌اغى نوسىويانه پييان وايه مه‌باباد 180 پله هه‌لويسىتى ره‌خنه‌گرانه‌ى خوى له‌سەر ده‌سه‌لاتى كوردى گۆريوه ، به‌لام مه‌باباد هه‌موو ئه‌و بۆچونانه‌ى رتكرده‌وه وپيى وايه ره‌خنه‌كان زوربه‌ى بى بنه‌مان وده‌لييت " ده‌كرى ئه‌و جوړه كه‌سانه به‌راوردى نوسين ويروبوچونه‌كانى ئيستام بكه‌ن له‌گه‌ل هى پيشوو ، گه‌ر گۆرانكارى له‌ ييرو بۆچونه‌كاندا هه‌بوو يان ئه‌گه‌ر پاشگه‌زبوپيتمه‌وه له‌ بيركردنه‌وه‌ى راديكالانه‌ى خۆم له‌مپر پرسى يه‌كسانى‌ئو كه‌سه بوى هه‌يه له‌ ئه‌نجامى ئه‌و به‌راورده ره‌خنه بگريت " ، هه‌روه‌ها ئاماژه‌شى به‌وه كرد كه تهنه‌ها سايتيك هه‌يه دژايه‌تى ده‌كات .

بيروبوچونه‌كانى مه‌باباد له‌گه‌ل بزوتنه‌وه ريفراندۆمدا يه‌كى ده‌گرته‌وه كه ئامانجيان سه‌ربه‌خويى كوردستانه به‌لام ئه‌و گه‌رايه‌وه بۆ كوردستان وپوستيكي وهرگرت له‌ حزبى‌كدا كه كوردستان به‌ به‌شيك له‌ ئىراق ده‌زانيت ووكار بۆ ئه‌و به‌رنامه‌يه ده‌كات .

مه‌باباد ئاماژه‌ى به‌وه دا كه ئيستاش باوه‌رى به‌ سه‌ربه‌خويى كوردستان وه‌كو خويه‌تى ، ئه‌وه‌ش يه‌كيكه له‌پرنسيپه‌كانى هه‌روه‌ك چۆن يه‌كسانى پرنسيپه‌تى ، به‌لام پى وابوو ئه‌وه له‌ ئه‌مرۆدا زه‌حمه‌ته.

" من پيم وايه به‌راستى ستراتيجى پارتى ئه‌وه نيه ، راسته ده‌رى نابريت له‌ روو به‌لام ستراتيجى پارتى كاركرده بۆ سه‌ربه‌خويى كوردستان " .

مه‌باباد قه‌رده‌اغى كه‌ هه‌ز ده‌كات زياتر وه‌ك نوسه‌ريك وليكۆله‌ريك له‌ بوارى مافه‌كانى ژناندا بناسريت خوى به‌ فيمينيستىكى ليبرال ده‌زانيت چونكه پيى وايه ئه‌م قوتابخانه‌يه زياتر له‌گه‌ل بيروبوچونه‌كانيدا ده‌گونجيت كه فوكسكرده‌ن سهر ريفورمى كۆمه‌لايه‌تبه .

مه‌باباد پيى وايه ئه‌و ژنانه‌ى له‌هه‌ر پۆستى‌كدا فيمينستانه بيرنه‌كه‌نه‌وه ورازى بن به‌وه‌ى له‌لايه‌ن پياوانه‌وه ئاراسته بكرين ناتوانن گۆرانكارى دروست بكه‌ن له‌ كۆمه‌لگه‌دا ، وده‌لييت

" گه‌ر ژن فيكرو فله‌سه‌فه‌ى خوى هه‌بوو هيچ پياويك ناتوانيت ئاراسته‌ى بكات " .

به‌ره‌مه‌ه چاپكراوه‌كانى خاتوو مه‌باباد وه‌ك خوى ئاماژى پيدا 24 كتيبه له‌ بواره‌كانى شيعرو چيروك ووه‌رگيران وليكۆلينه‌وه‌دا ، به‌ وردبونه‌وه له‌و كتيبانه‌ى به‌ ليكۆلينه‌وه ناويان ده‌بات زياتر له‌ نوسينى رۆژنامه‌وانى ده‌چيت وه‌ك له‌وه‌ى ليكۆلينه‌وه بيت چونكه مه‌رجه‌كانى ليكۆلينه‌وه‌ى زانستى تيا به‌دى ناكري كه پشت به‌ستنه به‌ سه‌رچاوه وئامار وشيكردنه‌وه وئه‌نجام وپيشنياز وچاره‌سه‌ر كه ئه‌مه زوربه‌ى زورى ئه‌و به‌ناو ليكۆلينه‌وانه ده‌گريته‌وه كه قه‌لمى ميينه نوسيويتى ده‌رباره‌ى پرسى ژن .

بۆچونى خاتوو مه‌باباد له‌مباريه‌وه جياواز بوو ئه‌و پيى وابوو كه هه‌ندى له‌ نوسينه‌كانى به‌هه‌موو پيوه‌ره‌كان ليكۆلينه‌وه‌ن وئه‌وانى ديش وتارى رۆژنامه‌وانين .

" مه‌رج نيه هه‌موو ى بچيته خانه‌ى ليكۆلينه‌وه‌ى وشكه‌وه وپشت به‌ستيت به‌ ميتۆد وسه‌رچاوه " مه‌باباد وتى .

ده‌رباره‌ى ئاماريش مه‌باباد ئاماژه‌ى به‌وه كرد كه كوردستان له‌ زانستى ئاماردا كه‌موكورى زۆره تهنه‌ها ئه‌وه نه‌بيت كه كه‌سيك چوه‌ته لاديبه‌ك يان شارىك پرسيويتى وه‌اتوه ئامارى دروستكرده‌وه كه ئه‌مه به‌راى ئه‌و ناتوانريت وه‌ك ئامارى به‌راى پشته پيبه‌ستريت .

پروژه‌ى داهاوتوى مه‌باباد قه‌رده‌اغى نوسينه‌وه‌ى به‌شى دوه‌مى بيره‌وه‌ريه‌كانيه‌تى ، هه‌روه‌ها نوسينى ليكۆلينه‌وه‌يه‌كى ده‌روناسه كۆمه‌لايه‌تبه ده‌رباره‌ى ئه‌نفال وكارىگه‌رى له‌سهر كورد .

** ئەم ستۆرىيە لە رۆژنامەى ئاوينە بلاوکراوەتەو بەلام بە ھەندى گۆرانکاریەو بەیە ولەسەر داواى ھەندى لە رۆژنامەنوسان وھاوریانی ھەندەران بریارم دا جارێكى تر بلاوى بکەمەو.